

Брюксел, 27 август 2020 г.
REV2 — заменя известието (REV1) от
18 януари 2019 г. и документа с
въпроси и отговори от 11 април 2019 г.

ИЗВЕСТИЕ ДО ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

ОТТЕГЛЯНЕ НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ОТ СЪЮЗА И ПРАВИЛА НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ГРАЖДАНСКОТО ПРАВОСЪДИЕ И МЕЖДУНАРОДНОТО ЧАСТНО ПРАВО

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ	2
1. МЕЖДУНАРОДНА КОМПЕТЕНТНОСТ	3
1.1. Съдебни производства, образувани преди края на преходния период	3
1.2. Производства, образувани след края на преходния период	4
2. ПРИЛОЖИМО ПРАВО КЪМ ДОГОВОРНИТЕ И ИЗВЪНДОГОВОРНИТЕ ВЪПРОСИ	5
2.1. Договорни задължения	5
2.1.1. Правила относно приложимото право, приложими в Обединеното кралство	5
2.1.2. Правила относно приложимото право, приложими в ЕС	5
2.2. Извъндоговорни задължения	6
2.2.1. Правила относно приложимото право, приложими в Обединеното кралство	6
2.2.2. Правила относно приложимото право, приложими в ЕС	6
3. ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ	6
3.1. Производства, образувани преди края на преходния период	6
3.2. Производства, образувани след края на преходния период	9
3.3. Аспекти, свързани със споразуменията за избор на съд	9
4. СПЕЦИАЛНИ ПРОЦЕДУРИ НА ЕС	10
5. ПРОЦЕДУРИ ЗА СЪДЕБНО СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ	10

6.	НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ	12
6.1.	Главни производства, образувани преди края на преходния период	12
6.2.	Главни производства, образувани след края на преходния период	12
7.	ДРУГИ ВЪПРОСИ	13
7.1.	Официални документи	13
7.2.	Правна помощ	13
7.3.	Медиация	14
7.4.	Европейски портал за електронно правосъдие	14

ВЪВЕДЕНИЕ

Считано от 1 февруари 2020 г., Обединеното кралство се оттегли от Европейския съюз и стана „трета държава“¹. В Споразумението за оттегляне² е предвиден преходен период, който ще приключи на 31 декември 2020 г. До тази дата законодателството на Съюза ще се прилага изцяло по отношение на и в Обединеното кралство³.

През преходния период ЕС и Обединеното кралство ще преговарят по споразумение за ново партньорство, с което да се създаде по-специално зона за свободна търговия. Не е сигурно обаче дали ако бъде сключено такова споразумение то ще влезе в сила в края на преходния период. При всички случаи подобно споразумение би породило отношения, които от гледна точка на условията за достъп до пазара ще се различават значително от участието на Обединеното кралство във вътрешния пазар⁴, в митническия съюз на Съюза и в системата в областта на ДДС и акцизите.

Освен това след края на преходния период Обединеното кралство ще бъде трета държава по отношение на изпълнението и прилагането на правото на ЕС в държавите — членки на ЕС.

По тази причина на всички заинтересовани страни, и особено на икономическите оператори, се напомня за правното положение след изтичането на преходния период.

¹ „Трета държава“ е държава, която не е държава — членка на ЕС.

² Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7) („Споразумението за оттегляне“).

³ С някои изключения, предвидени в член 127 от Споразумението за оттегляне, като никое от тях не е приложимо в контекста на настоящото известие.

⁴ По-специално, със споразумение за свободна търговия не се уреждат принципи, характерни за вътрешния пазар (в областта на стоките и услугите), като взаимното признаване, „принципът на страната на произход“ и хармонизацията. Освен това със споразумение за свободна търговия не се премахват митническите формалности и проверки, включително тези, отнасящи се до произхода на стоките и техния състав, нито забраните и ограниченията за вноса и износа.

Съвети за заинтересованите страни:

За да се съобразят с последиците, посочени в настоящото известие, на заинтересованите страни се препоръчва да оценят направен в миналото или бъдещ избор на компетентността на Обединеното кралство в своите договори.

Заинтересованите страни, които възнамеряват да сключат договори с лице или дружество в Обединеното кралство или да започнат производства по граждански или търговски дела, свързани с Обединеното кралство, или да поискат изпълнение на съдебни решения по такива въпроси, следва да потърсят правна консултация.

Забележка:

Настоящото известие не засяга:

- специфични въпроси, свързани със защитата на потребителите, различни от свързаните с приложимото право⁵; както и
- дружественото право на ЕС.

По тези аспекти се изготвят или са публикувани други известия⁶.

След края на преходния период в областта на гражданското правосъдие и международното частно право ще се прилагат следните правила :

1. МЕЖДУНАРОДНА КОМПЕТЕНТНОСТ

Международното частно право на ЕС установява единни правила за международна компетентност в областта на гражданските и търговските дела, включително неплатежоспособността и семейното право. С различни изключения, тези единни правила се прилагат, когато местоживеенето или обичайното местопребиваване на ответника е в държава — членка на ЕС⁷.

1.1. Съдебни производства, образувани преди края на преходния период

Съгласно член 67, параграф 1 от Споразумението за оттегляне по отношение на производствата, образувани⁸ преди края на преходния период, правилата на ЕС относно международната компетентност

⁵ вж. точка 2 от настоящото известие относно приложимото право.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_en

⁷ Въпреки че Договорите за ЕС предвиждат специален режим за (не)участието на Ирландия и Дания в тази част от достиженията на правото на ЕС, понятието „Държави членки на ЕС“ се използва с цел опростяване. Що се отнася до Дания, вж. член 69, параграфи 2 и 3 от Споразумението за оттегляне.

⁸ Когато е целесъобразно, в част трета, дял VI от Споразумението за оттегляне („Текущо съдебно сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“) се използва терминологията на инструментите на ЕС по граждански и съдебни въпроси. Например за понятието „образувани производства“ вж. член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012.

продължават да се прилагат в Обединеното кралство и в държавите членки в ситуации, засягащи Обединеното кралство⁹.

Член 67, параграф 1 от Споразумението за оттегляне обхваща всички инструменти на ЕС, определящи правила относно споровете за компетентност, т.е. Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела^{10 11}, както и *leges speciales* за определяне на специални правила за компетентност¹².

В член 67, параграф 1 от Споразумението за оттегляне се посочва, че правилата на ЕС относно компетентността се прилагат и за „производства или искове, които са свързани с такива съдебни производства“, дори ако такива свързани производства или действия са образувани след края на преходния период¹³. Това се отнася за ситуации, при които пред съдилищата на държава членка и Обединеното кралство са заведени дела с един и същ предмет и между едни и същи страни (*lis pendens*) преди и след края на преходния период (или *обратно*). Целта е да се гарантира, че в тези случаи правилата на ЕС относно споровете за компетентност продължават да се прилагат, когато съдът е бил сезиран след края на преходния период в държава — членка на ЕС, или в Обединеното кралство.

1.2. Производства, образувани след края на преходния период

За производствата, образувани след края на преходния период, съдилищата в държавите — членки на ЕС, определят международната си компетентност:

- по въпроси, попадащи в приложното поле на инструментите на ЕС по граждански и търговски дела, въз основа на тези инструменти на ЕС, включително семейното право. Ако това е предвидено във въпросния инструмент¹⁴, съд на държава членка може да прилага националните си правила за международна компетентност.

⁹ „Ситуации, засягащи Обединеното кралство“ е формулировка, която отразява факта, че Споразумението за оттегляне се основава на реципрочно прилагане и се прилага само в отношенията между ЕС и Обединеното кралство. Това се отнася например за производства, в които според инструмента местоживеенето или обичайното местопребиваване на ответника е в Обединеното кралство, или основните интереси на длъжника са в Обединеното кралство.

¹⁰ ОВ L 351, 20.12. 2012 г., стр. 1.

¹¹ Вж. член 67, параграф 1, буква а) от Споразумението за оттегляне.

¹² Член 67, параграф 1, букви б) — г) от Споразумението за оттегляне.

¹³ Съгласно членове 29, 30 и 31 от Регламент (ЕО) № 1215/2012, член 19 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 и членове 12 и 13 от Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета.

¹⁴ Напр. член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012.

- по въпроси попадащи в приложното поле на инструментите на ЕС, международната компетентност се урежда от националните правила на държавата, чийто съд е сезиран. В някои случаи международните конвенции, по-специално конвенциите, приети от Хагската конференция по международно частно право, ще заменят правото на ЕС в отношенията между ЕС и Обединеното кралство, при условие че и ЕС/държавите — членки на ЕС, и Обединеното кралство са страни по конвенцията (наричани по-нататък „съответните международни конвенции“)¹⁵.

Що се отнася до производства или искове, образувани в съд в държава членка след края на преходния период, които са свързани със съдебни производства, висящи пред съд в Обединеното кралство, сезиран след края на преходния период, в държавите членки ще се прилагат членове 33 и 34 от Регламент (ЕС) № 1215/2012.

2. ПРИЛОЖИМО ПРАВО КЪМ ДОГОВОРНИТЕ И ИЗВЪНДОГОВОРНИТЕ ВЪПРОСИ

В международното частно право на ЕС са установени единни правила в държавите — членки на ЕС, за стълкновения на закони в договорни и извъндоговорни задължения.

2.1. Договорни задължения

2.1.1. *Правила относно приложимото право, приложими в Обединеното кралство*

Съгласно член 66, буква а) от Споразумението за оттегляне Регламент (ЕО) № 593/2008 относно приложимото право към договорни задължения (Рим I)¹⁶ се прилага в Обединеното кралство по отношение на договори, сключени¹⁷ преди края на преходния период.

2.1.2. *Правила относно приложимото право, приложими в ЕС*

В член 66, буква а) от Споразумението за оттегляне не се разглеждат правилата, приложими в ЕС. Вместо това, в ЕС се прилага Регламент (ЕО) № 593/2008, който предвижда всеобщо приложение¹⁸.

¹⁵ Обикновено тези конвенции се транспонират в националното право на всяка държава, която е страна по съответната конвенция.

¹⁶ ОВ L 177, 4.7. 2008 г., стр. 6.

¹⁷ Когато е целесъобразно, в част трета, дял VI от Споразумението за оттегляне („Текущо съдебно сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“) се използва терминологията на инструментите на ЕС по граждански и съдебни въпроси. Например за понятието „сключен договор“ вж. член 28 от Регламент (ЕС) № 593/2008.

¹⁸ Член 2 от Регламент (ЕО) № 593/2008. Всеобщото приложение означава, че регламентът се прилага дори когато води до прилагане на правото на трета държава.

Пример: Член 6 от Регламент (ЕО) № 593/2008 гарантира, че независимо от избраното от страните право или независимо от това кое право се прилага по подразбиране, потребителите, чието обичайно местопребиваване е в държава — членка на ЕС, се ползват със задължителната защита на този регламент, ако търговци от трети държави са насочили дейността си към тях, независимо дали тези търговци са установени в ЕС или в трета държава.

2.2. Извъндоговорни задължения

2.2.1. *Правила относно приложимото право, приложими в Обединеното кралство*

Съгласно член 66, буква б) от Споразумението за оттегляне Регламент (ЕО) № 864/2007 относно приложимото право към извъндоговорни задължения („Рим II“)¹⁹ се прилага в Обединеното кралство по отношение на вредоносни факти, когато такива факти са настъпили преди²⁰ края на преходния период.

2.2.2. *Правила относно приложимото право, приложими в ЕС*

В член 66, буква б) от Споразумението за оттегляне не се разглеждат правилата, приложими в ЕС. Вместо това, в ЕС се прилага Регламент (ЕО) № 864/2007, който предвижда всеобщо приложение²¹.

3. ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Международното частно право на ЕС определя правила за улеснено признаване и изпълнение в държавите членки на съдебни решения, постановени в други държави членки.

3.1. Производства, образувани преди края на преходния период

Съгласно член 67, параграф 2 от Споразумението за оттегляне се прилага следното:

- **Регламент (ЕС) № 1215/2012** се прилага по отношение на признаването и изпълнението на съдебни решения, постановени в рамките на съдебни производства, образувани преди края на преходния период, и по отношение на автентични правни

¹⁹ ОВ L 199, 31.7. 2007 г., стр. 40.

²⁰ Когато е целесъобразно, в част трета, дял VI от Споразумението за оттегляне („Текущо съдебно сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“) се използва терминологията на инструментите на ЕС по граждански и съдебни въпроси. Например, за понятието „вредоносни факти“ вж. член 31 от Регламент (ЕО) № 864/2007.

²¹ Член 3 от Регламент (ЕО) № 864/2007.

инструменти, официално съставени или вписани преди края на преходния период, и съдебни спогодби, одобрени или сключени²² преди края на преходния период.

- **Регламент (ЕС) № 2201/2003 (Брюксел IIa)**²³ се прилага по отношение на признаването и изпълнението на съдебни решения, постановени в рамките на съдебни производства, образувани преди края на преходния период, и по отношение на автентични правни инструменти, официално съставени или вписани преди края на преходния период, и съдебни спогодби, одобрени или сключени²⁴ преди края на преходния период;

Пример: Решение на Обединеното кралство, отнасящо се до развод, чието производство е образувано преди края на преходния период, се признава в ЕС в съответствие с член 21 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 дори когато съдебното решение е постановено след тази дата.

- **Регламент (ЕС) № 4/2009 (Регламента относно издръжката)**²⁵ се прилага към признаването и изпълнението по отношение на решения, постановени в рамките на съдебни производства, образувани преди края на преходния период, и по отношение на съдебни спогодби, одобрени или сключени преди края на преходния период, и автентични правни инструменти, съставени²⁶ преди края на преходния период;

²² Когато е целесъобразно, в част трета, дял VI от Споразумението за оттегляне („Текущо съдебно сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“) се използва терминологията на инструментите на ЕС по граждански и съдебни въпроси. Например, за понятията „образувани съдебни производства“, „официално съставени или вписани автентични актове“ и „одобрени или сключени съдебни спогодби“ вж. член 66, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1215/2012.

²³ Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност (ОВ L 338, 23.12.2003 г., стр. 1).

²⁴ Когато е целесъобразно, в част трета, дял VI от Споразумението за оттегляне („Текущо съдебно сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“) се използва терминологията на инструментите на ЕС по граждански и съдебни въпроси. Например, за понятията „образувани съдебни производства“, „официално съставени документи или вписани като автентични актове“ и „сключени съдебни спогодби“ вж. член 64, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2201/2003.

²⁵ Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 г. относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка (ОВ L 7, 10.1.2009 г., стр. 1).

²⁶ Когато е целесъобразно, в част трета, дял VI от Споразумението за оттегляне („Текущо съдебно сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“) се използва терминологията на инструментите на ЕС по граждански и съдебни въпроси. Например, за понятията „образувани съдебни производства“, „официално съставени актове“ и „одобрени или сключени съдебни спогодби“ вж. член 75, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 4/2009.

- **Регламент (ЕО) № 805/2004 (Европейско изпълнително основание при безспорни вземания)**²⁷ се прилага по отношение на съдебни решения, постановени в рамките на съдебни производства, образувани преди края на преходния период, и по отношение на съдебни спогодби, одобрени или сключени преди края на преходния период, както и автентични актове, съставени преди края на преходния период, при условие че за удостоверяването като европейско изпълнително основание е било подадено заявление преди края на преходния период.

В Член 67, параграф 2, букви а)—в) от Споразумението за оттегляне се съдържа позоваване на „образуване на производство“ на акта, подлежащ на изпълнение. Следователно тази разпоредба обхваща и случаите, когато:

- в Обединеното кралство или в държава — членка на ЕС, е образувано съдебно производство, но решението по него е постановено едва след края на преходния период;
- съд в Обединеното кралство или държава — членка на ЕС, е постановил съдебно решение преди края на преходния период, но то не е било изпълнено съответно в държава — членка на ЕС, или в Обединеното кралство преди края на преходния период; както и
- решение на съд на Обединеното кралство или на държава членка на ЕС е преминало през производство по екзекватура съответно в държава — членка на ЕС, или в Обединеното кралство преди края на преходния период, но не е изпълнено съответно в държава — членка на ЕС, или в Обединеното кралство преди края на преходния период.

В някои случаи кредиторите могат да искат да бъдат изпълнени съдебни решения, предхождащи влизането в сила на Регламент (ЕС) № 1215/2012 на 10 януари 2015 г., който беше предшестван от Регламент Брюксел I (ЕО) № 44/2001 или дори от Брюкселската конвенция от 1968 г. Всеки правен инструмент, който е приемник на друг, съдържа разпоредба за установяване на времевия обхват²⁸. Позоваването на правните инструменти в член 67, параграф 2 от Споразумението за оттегляне включва позоваването в тези правни инструменти на предходни инструменти.

²⁷ Регламент (ЕО) № 805/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 15).

²⁸ Например в член 66, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 се съдържа препратка към приложимостта на Регламент (ЕО) № 44/2001, в член 66 от Регламент (ЕО) № 44/2001 към Брюкселската конвенция.

3.2. Производства, образувани след края на преходния период

Правилата на ЕС относно изпълнението няма да се прилагат по отношение на съдебни решения, при които първоначалното производство е образувано след края на преходния период.

В някои случаи се прилагат съответните международни конвенции (вж. по-горе).

Пример 1:

Що се отнася до **производствата за развод**, образувани в държава — членка на ЕС след края на преходния период, Хагската конвенция от 1970 г. за признаването на разводите и законна раздяла²⁹ урежда този въпрос на международно равнище. Обединеното кралство е страна по тази Конвенция, но понастоящем само 12 държави —членки на ЕС, са договарящи се страни³⁰.

Пример 2:

Що се отнася до **производствата за издръжка на деца**, образувани в държава — членка на ЕС, след края на преходния период, Хагската конвенция от 2007 г. за международното събиране на издръжка на деца и на други членове на семейството³¹ урежда този въпрос на международно равнище. Обединеното кралство изрази намерението си да подпише и ратифицира Конвенцията. Конвенцията ще се прилага между ЕС и Обединеното кралство по отношение на исканията и заявленията, подадени след като Обединеното кралство стане страна по Конвенцията³².

Когато не се прилагат международни конвенции, признаването и изпълнението се уреждат от националните правила на държавата членка, в която се иска признаването/изпълнението.

3.3. Аспекти, свързани със споразуменията за избор на съд

Раздел 3.1 и 3.2 от настоящото известие се прилагат и към признаването и изпълнението на съдебно решение, постановено от съд на Обединеното кралство, посочен в споразумение за избор на съд. Това означава, че производствата, образувани въз основа на споразумение за избор на съд в съдилищата на Обединеното кралство, след края на преходния период вече не се ползват от правилата на ЕС относно признаването и изпълнението в държавите — членки на ЕС.

²⁹ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=80>

³⁰ Вж. таблицата за състоянието <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=80>

³¹ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=131>

³² Член 56, параграф 1 от Конвенцията.

Обединеното кралство изрази намерението си да се присъедини самостоятелно към Хагската конвенция от 2005 г. за споразуменията относно избор на съд³³ след края на преходния период. Конвенцията ще прилага между ЕС и Обединеното кралство към споразумения за изключителен избор на съд, сключени след като Конвенцията влезе в сила в Обединеното кралство в качеството му на самостоятелна страна по Конвенцията³⁴.

4. СПЕЦИАЛНИ ПРОЦЕДУРИ НА ЕС

В правото на ЕС в областта на съдебното сътрудничество по граждански дела са предвидени няколко специфични процедури, като например процедура за европейска заповед за плащане³⁵ или европейската процедура за искове с малък материален интерес³⁶.

В член 67, параграф 3 от Споразумението за оттегляне се определят за съответните европейски производства кога всяко от тези производства е било образувано, като се вземат предвид процедурните стъпки за всяко производство³⁷. Например:

- Съгласно член 67, параграф 3, буква г) от Споразумението за оттегляне Регламент (ЕО) № 1896/2006 относно процедурата за европейска заповед за плащане следва да се прилага по отношение на европейските заповеди за плащане, за които е подадено заявление преди края на преходния период;
- Съгласно член 67, параграф 3, буква д) от Споразумението за оттегляне Регламент (ЕО) № 861/2007 относно Европейската процедура за искове с малък материален интерес се прилага за процедурите за искове с малък материален интерес, за които молба е подадена преди края на преходния период.

5. ПРОЦЕДУРИ ЗА СЪДЕБНО СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Законодателството на ЕС относно съдебното сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси предвижда процедури за улесняване на съдебното сътрудничество между държавите членки.

³³ Конвенцията бе подписана и одобрена само от ЕС, така че Обединеното кралство е било обвързано с тази конвенция посредством членството си в ЕС.

³⁴ Член 16, параграф 1 от Конвенцията.

³⁵ Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за създаване на процедура за европейска заповед за плащане (ОВ L 399, 30.12.2006 г., стр. 1).

³⁶ Регламент (ЕО) № 861/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес (ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 1).

³⁷ Що се отнася до производствата по несъстоятелност, вж. раздел 6 от настоящото известие.

Съгласно член 68 от Споразумението за оттегляне преди края на преходния период:

- Регламент (ЕО) № 1393/2007 относно връчването на документи³⁸ се прилага по отношение на получените³⁹ с цел връчване съдебни и извънсъдебни документи преди края на преходния период.

Това означава, че Регламент (ЕО) № 1393/2007 вече няма да се прилага по отношение на връчване на документи, започнало след края на преходния период във връзка с неприключило признаване и изпълнение на съдебно решение съгласно Регламент (ЕС) № 1215/2012.

- Регламент (ЕО) № 1206/2001 относно събирането на доказателства⁴⁰ трябва да се прилага за искания, получени⁴¹ преди края на преходния период.
- Решение № 2001/470/ЕО на Съвета за създаване на Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела⁴² се прилага по отношение на исканията за съдебно сътрудничество, получени от отправящата искането звено за контакт преди края на преходния период.

След края на преходния период държавите — членки на ЕС, вече не могат да започват нови процедури за съдебно сътрудничество с участието на Обединеното кралство въз основа на правото на ЕС. Вместо това, тези производства ще трябва да бъдат образувани в съответствие с националното право, уреждащо съдебното сътрудничество с трети държави. В някои случаи ще се прилагат съответните международни конвенции (вж. по-горе), при условие че и ЕС/държавите — членки на ЕС, и Обединеното кралство са страни по съответната конвенция⁴³.

³⁸ Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно връчване в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (връчване на документи) (ОВ L 324, 10.12.2007 г., стр. 79).

³⁹ Получен от получаващия орган, централния орган на държавата, в която трябва да се извърши връчването, или дипломатическите или консулските представителства, пощенските служби или съдебните служители, длъжностните лица или други компетентни лица от държавата адресат.

⁴⁰ Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета от 28 май 2001 г. относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела (ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 1).

⁴¹ Получен от замоления съд, централен орган на държавата, в която се иска събиране на доказателства, или централен орган или компетентен орган, посочен в член 17, параграф 1 от регламента.

⁴² Вж. член 8 от Решение 2001/470/ЕО на Съвета от 28 май 2001 г. за създаване на Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела (ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 25).

⁴³ Например, що се отнася до международните отвлечения на деца, заявлението на молещия централен орган може да бъде разгледано от замоления централен орган съгласно Хагската конвенция от 1980 г. за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца.

6. НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

6.1. Главни производства, образувани преди края на преходния период

Съгласно член 67, параграф 3, буква в) от Споразумението за оттегляне Регламент (ЕС) 67/3 (Регламентът относно производствата по несъстоятелност)⁴⁴ се прилага по отношение на производствата по несъстоятелност и исковете, посочени в член 6, параграф 1 от същия регламент, при условие че главното производство е образувано⁴⁵ преди края на преходния период⁴⁶; Когато преди края на преходния период в Обединеното кралство е образувано главно производство, а в държава (и) членка (и) на ЕС — вторично, съдилищата на съответната (ите) държава (и) -членка (и) ще запазят международната си компетентност съгласно Регламент (ЕС) 2015/848. Регламентът се прилага и по отношение на съдебни решения, конкордати или временни мерки, постановени в това производство. Следователно тези решения, конкордати или мерки, се признават взаимно между ЕС и Обединеното кралство без допълнителни формалности и при необходимост се изпълняват в съответствие с членове 39—44 и 47—57 от Регламент (ЕС) № 1215/2012.

6.2. Главни производства, образувани след края на преходния период

След края на преходния период Обединеното кралство повече няма да може да образува производства по несъстоятелност въз основа на Регламент (ЕС) 2015/848.

Държавите членки на ЕС ще прилагат Регламент (ЕС) 2015/848, като считат Обединеното кралство за трета държава, спрямо която този регламент не се прилага.

Производствата по несъстоятелност, образувани в Обединеното кралство след края на преходния период, вече няма да бъдат признавани от държавите — членки на ЕС, съгласно Регламент (ЕС) 2015/848.

⁴⁴ Регламент (ЕС) № 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 19)

⁴⁵ Когато е целесъобразно, в част трета, дял VI от Споразумението за оттегляне („Текущо съдебно сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“) се използва терминологията на инструментите на ЕС по граждански и съдебни въпроси. Например за понятието „образуване на производство“ вж. член 84, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2015/848.

⁴⁶ Целта е главното производство, вторичното производство и действията по член 6, параграф 1 от регламента да останат групирани.

7. Други въпроси

7.1. Официални документи

Регламент (ЕС) 2016/1191 относно официалните документи⁴⁷ не е разгледан в Споразумението за оттегляне.

Регламент (ЕС) 2016/1191 премахва легализацията и изискването за апостил между държавите членки за някои официални документи (например удостоверение за раждане) и опростява другите формалности. Прилагането на този регламент не зависи от датата на издаване на официалния документ от орган на държава членка, а от датата, на която официалният документ се представя на органите на друга държава членка. Следователно регламентът вече няма да се прилага за официален документ, издаден от органите на Обединеното кралство, представен на органите на държава — членка на ЕС, след края на преходния период, независимо от датата на издаването му и периода му на валидност.

След края на преходния период Хагската конвенция от 1961 г. за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични документи (Конвенцията за апостила)⁴⁸ ще се прилага между държавите — членки на ЕС, и Обединеното кралство.

7.2. Правна помощ

Съгласно член 69, параграф 1, буква а) от Споразумението за оттегляне Директива 2003/8/ЕО на Съвета за установяване на минимални общи правила за правната помощ при презгранични спорове⁴⁹ се прилага за молби за правна помощ, които са били получени от получаващия орган преди края на преходния период.

След края на преходния период Директива 2003/8/ЕО ще престане да се прилага между държавите — членки на ЕС, и Обединеното кралство.

В международното право няма инструмент, който да урежда същите въпроси, както в тази директива⁵⁰. Следователно след края на преходния период националното законодателство на държавите — членки на ЕС, ще се прилага по отношение на правната помощ при презгранични спорове.

⁴⁷ Регламент (ЕС) 2016/1191 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. за насърчаване на свободното движение на гражданите чрез опростяване на изискванията за представяне на някои официални документи в Европейския съюз и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 200, 26.7.2016 г., стр. 1).

⁴⁸ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=41>. Всички държави — членки на ЕС, и Обединеното кралство са страни по нея.

⁴⁹ Директива 2003/8/ЕО на Съвета от 27 януари 2003 г. за подобряване на достъпа до правосъдие при презгранични спорове чрез установяването на минимални общи правила за правната помощ при такива спорове (ОВ L 26, 31.1.2003 г., стр. 41).

⁵⁰ Европейското споразумение за предаване на молби за правна помощ от 1977 г. урежда някои важни въпроси. <https://rm.coe.int/1680077322>. Всички държави — членки на ЕС, и Обединеното кралство са страни по това споразумение.

7.3. Медиация

Съгласно член 69, параграф 1, буква б) от Споразумението за оттегляне, Директива 2008/52/ЕО относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси⁵¹ се прилага, когато преди края на преходния период страните са се споразумели да използват медиация след възникване на спора, съдът е постановил да се прибегне до медиация или е приканил страните да използват медиация.

7.4. Европейски портал за електронно правосъдие

Комисията предоставя информация относно националните съдебни системи чрез европейския портал за електронно правосъдие⁵². Тъй като висящите процедури и производства, образувани преди края на преходния период, ще продължат съгласно правото на ЕС, в портала за електронно правосъдие ще бъде запазена информацията, свързана с Обединеното кралство, включително динамичните формуляри и информационните листове на Обединеното кралство до края на 2022 г.⁵³.

[Европейският портал за електронно правосъдие](#) и [уебсайтът на Комисията, посветен на гражданското правосъдие](#) предоставят информация в областта на гражданското правосъдие. При необходимост тези страници ще бъдат актуализирани с допълнителна информация.

Европейска комисия
Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“

⁵¹ ОВ L 136, 24.5.2008 г., стр. 3.

⁵² <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=bg>

⁵³ Информацията се поддържа след обсъждане с Обединеното кралство.